

ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ: ВЗАЄМОДІЯ «ВИКЛАДАЧ – СТУДЕНТ»

Ю. О. Нефьодова

На початку ХХІ століття дуже поширеним стало поняття «дистанційна освіта». У статті 49 Закону України «Про вищу освіту» [1] дистанційна освіта пропонується як форма навчання у закладах вищої освіти та подається як еквівалент заочної, проте ці форми навчання необхідно розрізняти. Дистанційне навчання не передбачає навчання студента в аудиторії та орієнтоване на самопідготовку.

У документі «Про затвердження Програми розвитку системи дистанційного навчання на 2004–2006 роки» від 23.09.2003 № 1494 зазначалося, що всі навчальні заклади, організації та установи, які впроваджують або використовують технології дистанційного навчання, наштовхуються на реальні труднощі, подолання яких потребує цільового фінансування, об'єднання зусиль цих закладів із зусиллями державних органів, координації спільних дій та нормативно-правового забезпечення, що сприятиме прискоренню цього процесу, а також зменшить інтелектуальні, матеріальні та фінансові витрати на впровадження і розвиток дистанційного навчання в цілому [2]. Подальшого розвитку дистанційне навчання на державному рівні поки що не отримало.

Необхідно зазначити, що практичним використанням елементів дистанційного навчання науковці Україні вже займаються. Наприклад, А. Анісімов у своєму навчальному посібнику «Робота в системі дистанційного навчання Moodle» описує можливості використання інформаційних технологій для забезпечення елементів освітнього процесу. Н. Волженіна описує організацію самостійної роботи студентів у процесі дистанційного навчання [3]. Ю. Овод у своїй роботі «Дистанційне навчання і форми взаємодії у системі «викладач – студент» описує гіпотетично можливі форми співпраці під час дистанційного навчання [4]. Також питання дистанційної освіти розглядають І. Булах, Р. Гуревич, О. Кареліна, С. Коргут, В. Кухаренко, В. Олійник, О. Романишина, С. Сисоєва, А. Хуторський та ін.

Донецький національний університет імені Василя Стуса є закладом вищої освіти, який активно використовує у навчальному процесі інформаційно-комунікаційні технології, у тому числі для впровадження елементів дистанційного навчання. Навчальні програми, лекції, семінари, завдання модульних контролів дисциплін викладаються у вільний доступ для студентів конкретних навчальних груп на сайті dnu.sharepoint.com. Усі студенти мають цілодобовий доступ до матеріалу і можуть самостійно обирати час для підготовки до тих чи інших занять. Консультування з оперативних питань щодо предмету відбувається через корпоративну пошту <https://outlook.office.com> або програму Skype для бізнесу. Викладачі, у свою чергу, можуть створювати групові бесіди для роз'яснення загальних питань або ж обирати для спілкування одного студента, пояснюючи ті чи інші прогалини у засвоєнні навчального матеріалу.

Робота з використанням елементів дистанційного навчання полегшує задачі викладачів з перевірки завдань студентів заочної форми навчання, адже перевірка завдань відбувається поступово – від настановної до екзаменаційної сесій. Отже, студенти виходять до складання заліків та іспитів маючи певну кількість балів. Студенти денної форми навчання також використовують у своїй навчальній діяльності елементи дистанційного навчання як для вивчення дисциплін та обговорення завдань між собою, так і для спілкування із викладачами, проте для викладачів це вже подвійне навантаження, адже вони спілкуються зі студентами в аудиторії.

Отже, можна зробити висновок, що на державному рівні система дистанційної освіти ще не набула нормативно-правового закріплення, але елементи дистанційного навчання вже використовують провідні заклади вищої освіти України.

Підсумовуючи викладене вище, можна зробити наступні висновки:

1. Дистанційне навчання дає більшу свободу дій щодо вибору конкретного часу навчання для студента.

2. Дистанційне навчання дає більшу свободу дій вибору конкретного часу перевірки робіт для викладачів.

3. Усі матеріали викладені у вільному доступі, студент одразу розуміє скільки необхідно часу для вивчення дисципліни та за якими критеріями його буде оцінено, що робить освіту прозорішою.

Однак, треба підкреслити, що разом з перевагами є певні й недоліки: дистанційне навчання студентів денної форми збільшує навантаження на викладачів та є ризик того, що студенти стануть менше прагнути до самоосвіти і втратять здатність до саморозвитку.

Література

1. Закон України «Про вищу освіту». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
2. Положення про дистанційне навчання від 23.09.2003 № 1494 «Про затвердження Програми розвитку системи дистанційного навчання на 2004–2006 роки». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1494-2003-%D0%BF>
3. Використання платформи дистанційного навчання e-learning.org.ua в освітньому процесі професійно-технічного навчального закладу : матеріали наук.-практ. семінару (м. Київ, 26 квітня 2016 р.) / Ін-т проф.-техн. освіти НАПН України; Українська інж.-пед. академія / [редкол.: Петренко Л. М. та ін.]. К. : ІІТО НАПН України, 2016. 53 с. URL: <http://ivet-ua.science/>
4. Овод Ю. Дистанційне навчання і форми взаємодії у системі «викладач – студент». URL: http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&Image_file_name=PDF/znpnadpcpn_2016_4_18.pdf

УДК 373.5:613/614

ФОРМУВАННЯ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНОГО СЕРЕДОВИЩА У ЗАКЛАДІ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ

М. В. Педоренко

Феномен здоров'я та здоров'язбереження цікавили вчених різних наук впродовж тисячоліть – філософів, медиків, соціологів, психологів і педагогів. Перші спроби трактування поняття «здоров'я», «здорова людина», «здоровий спосіб життя» належать давньогрецьким філософам Сократу, Платону, Арістотелю, Епікуру, Сенечі, Піфагору [2, с. 20].

Відповідно до складових нового освітнього простору, у школі мають бути створені сучасні умови для навчання, розвитку та спілкування. Невід'ємною часткою є й здоров'язбережувальні технології.

Навчити дітей берегти і зміцнювати своє здоров'я – одна із найважливіших проблем сучасної школи. Здоров'я учнів – одне із основних джерел щастя, радості і повноцінного життя батьків, вчителів, суспільства загалом.